

827 Sayılı Rıhtım Resmi Kanunu, 5422, Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu, 3074 Sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanunu ve 79 Sayılı Millî Korunma Suçlarının Affına, Millî Korunma Teşkilat, Sermaye ve Fon Hesaplarının Tasfiyesine ve Bazı Hükümler İhdasına Dair Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması ile 7.11.1984 Tarihli ve 3074 Sayılı, 2.3.1984 Tarihli ve 2985 Sayılı, 7.11.1985 Tarihli ve 3238 Sayılı ve 29.5.1986 Tarihli ve 3294 Sayılı Kanunların Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 20.6.1989 Sayı : 20201)

Kanun No.
3571

Kabul Tarihi
14.6.1989

BİRİNCİ BÖLÜM

827 Sayılı Rıhtım Resmi Kanununda Yapılan Değişiklikler

MADDE 1. — 26.1.1967 tarihli ve 827 sayılı “Rıhtım Resmi Kanunu” nun adı “Ulaştırma Altyapıları Resmi Kanunu”, muhtelif kanunlarda yer alan “rıhtım resmi” ifadesi de “ulaştırma altyapıları resmi” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2. — 26.1.1967 tarihli ve 827 sayılı Rıhtım Resmi Kanununun 1 inci maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları sırasıyla aşağıdaki şekilde, ikinci fıkrasında yer alan “Denizcilik Bankası” ifadesi de “Türkiye Denizcilik İşletmeleri” olarak değiştirilmiştir.

Yabancı memleketlerden Türkiye’ye havayolu, denizyolu, karayolu ve demiryolu ile taşınmak suretiyle ithal olunan bütün mallar, ulaştırma altyapıları resmine tabidir. Resmin nispeti, denizyolu ile yapılan ithalatta % 4, kara, hava ve demiryolu ile yapılan ithalatta ise % 3’tür. Bakanlar Kurulu bu nispetleri, herbir taşıma türü itibariyle ayrı ayrı veya topluca, 2 puana kadar artırmaya veya indirmeye yetkilidir. İthalde alınan Katma Değer Vergisinin matrahı, aynı zamanda ulaştırma altyapıları resminin de matrahıdır.

Yukarıda belirtilen teşekküller dışındaki gerçek veya tüzelkişiler tarafından işletilen liman, rıhtım ve iskelelerden denizyolu ile yapılan ithalattan alınan ulaştırma altyapıları resmi ile havayolu, karayolu ve demiryolu ile yapılan ithalattan alınan ulaştırma altyapıları resminin tamamı Hazineye aittir.

İKİNCİ BÖLÜM

5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda Yapılan Değişiklikler

MADDE 3. — 3.6.1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 2 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

20.2.1930 tarihli ve 1567 sayılı Kanuna göre ilgili mercilerden izin almak suretiyle Türkiye’de münhasıran portföy işletmeciliği faaliyetinde bulunan dar mükellefiyete tabi yatırım fonları, bu Kanunun ve Gelir Vergisi Kanununun uygulanmasında 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan Menkul Kıymetler Yatırım Fonları addolunur.

3571

14.6.1989

MADDE 4. — 3.6.1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin 12 numaralı bendine aşağıdaki hükümler eklenmiştir.

Bu kazanç istisnasının, bu Kanunun 24 üncü maddesi ile Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle ödenecek vergiye şümulü yoktur. Bu kurumlara yapılan ödemelerden Kurumlar Vergisi Kanununun 24 üncü ve Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddelerine göre tevkif edilen ve ödenen vergiler sadece Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin (A) fıkrasının 8 numaralı bendine göre yapılan vergi tevkifatından mahsup edilir. Mahsup edilemeyen vergiler hiçbir şekilde iade edilmez.

MADDE 5. — 3.6.1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesine aşağıdaki 11 numaralı bent eklenmiştir.

11. Her türlü alkol ve alkollü içkiler ile tütün ve tütün mamullerine ait ilan ve reklam giderlerinin % 50'si (Bakanlar Kurulu, bu oranı % 100'e kadar artırmaya, sıfıra kadar indirmeye yetkilidir).

MADDE 6. — 3.6.1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 20 nci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki hüküm eklenmiştir.

Ancak kooperatiflerin gelirlerinin Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesine göre tevkifata tabi tutulan gayrimenkul kira gelirlerinden ibaret bulunması halinde bu kira gelirleri için beyanname verilmez.

MADDE 7. — 3.6.1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 21 inci maddesine aşağıdaki hüküm eklenmiştir.

Şu kadar ki, Maliye ve Gümrük Bakanlığı, mükelleflerin bağlı oldukları vergi dairelerini, kanunî veya iş merkezlerine bağlı kalmaksızın belirlemeye yetkilidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Yapılan Değişiklikler

MADDE 8. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 41 inci maddesine, 5 numaralı bentten sonra gelmek üzere, aşağıdaki 6 numaralı bent eklenmiştir.

6. Her türlü alkol ve alkollü içkiler ile tütün ve tütün mamullerine ait ilan ve reklam giderlerinin % 50'si (Bakanlar Kurulu, bu oranı % 100'e kadar artırmaya, sıfıra kadar indirmeye yetkilidir).

MADDE 9. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin (A) fıkrasının 6 numaralı bendine aşağıdaki (c) alt bendi eklenmiş, 9 numaralı bendinin birinci paragrafında yer alan parantez içi hüküm aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, 10 numaralı bendinde yer alan "mevduat faizlerinden" ibaresinden sonra ve 11 numaralı bendinin sonuna gelmek üzere sırasıyla aşağıdaki parantez içi hükümler eklenmiştir.

c) Kooperatiflere ait gayrimenkullerin kiralınması karşılığında bunlara yapılan kira ödemelerinden,

(Tam mükellef kurumlara ödenenler dahil)

3571

14.6.1989

(Tam mükellef kurumlara ödenenler dahil)
(Tam mükellef kurumlara ödenenler dahil)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Yapılan Değişiklik

MADDE 10. — 25.10.1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 3336 sayılı Kanunla değişik geçici 5 inci maddesinin 1 inci fıkrasında yer alan “6 yıl süreyle” ibaresi “10 yıl süreyle” olarak değiştirilmiştir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

3074 Sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanununda Yapılan Değişiklikler

MADDE 11. — 7.11.1984 tarihli ve 3074 sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanununun 3 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Rafineri şirketleri için verginin matrahı, kendi tüketimleri için kullandıkları da dahil olmak üzere, verginin konusuna giren petrol ürünlerinin gümrüklü rafineri satış fiyatlarıdır.

MADDE 12. — 7.11.1984 tarihli ve 3074 sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanununun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Nispet:

Madde 4. — Verginin nispeti;

a) Süper ve normal benzin ile gazyağı ve motorin için % 70,

b) Kalorifer yakıtı ve fuel-oil çeşitleri ile likit petrol gazı için % 40'tur.

Bakanlar Kurulu, bu nispetleri, verginin konusuna giren ürünler itibariyle ayrı ayrı veya topluca, 15 puana kadar artırmaya veya indirmeye yetkilidir.

MADDE 13. — 7.11.1984 tarihli ve 3074 sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanununun 5 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki mükerrer madde eklenmiştir.

MÜKERRER MADDE 5. — Akaryakıt tüketim vergisine tabi petrol ürünlerini ithal eden gerçek veya tüzelkişiler, ileride ödeyecekleri akaryakıt tüketim vergisi için, gerektiğinde, esasları ve ürünler itibariyle tutarları Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenecek banka teminat mektubunu ilgili gümrük idaresine vermedikleri sürece gümrükleme yapılmaz. Bu şekilde verilecek teminat mektubunun tutarı, ithal edilen ürünün gümrüklü değerinin bir katından fazla olamaz.

Gerçek veya tüzelkişiler tarafından ithal edilen hampetrolün Türkiye'deki rafinerilere fason olarak rafine ettirilmesi sonucu elde edilen petrol ürünlerinin satışı dolayısıyla doğacak akaryakıt tüketim vergisinin ödenmesinden, hampetrol ithalini gerçekleştirenlerle birlikte, ilgili rafineri şirketi müteselsilen sorumludur.

MADDE 14. — 7.11.1984 tarihli ve 3074 sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanununun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Vergi Hâsulatının Dağılımı:

3571

14.6.1989

Madde 6. — Vergi dairelerine yatırılan akaryakıt tüketim vergisi hâsılatı aşağıdaki nispetlere göre ayrılarak, tahsil edildiği ayı takip eden bir ay içinde, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenecek esaslar dahilinde ilgili hesaplara yatırılır.

a) Toplu Konut Fonuna	% 20
b) Kamu Ortaklığı Fonuna	% 22
c) Belediyeler Fonuna	% 1,20
d) Belediyelere	% 1,20
e) Karayolları Genel Müdürlüğüne	% 3
f) Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüne	% 3
g) Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne	% 0,50
h) Türk Sporunu Teşvik Fonuna	% 0,20
i) Savunma Sanayii Destekleme Fonuna	% 10
j) Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonuna	% 2
k) Vakıflar Genel Müdürlüğüne	% 0,50
k) Maliye ve Gümrük Bakanlığı Merkez Saymanlığındaki hesaba	% 13
l) Özel idarelere	% 0,10

Akaryakıt tüketim vergisi hâsılatından belediyelere ayrılan payın tahsisi, esasları Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca müştereken hazırlanacak yönetmelik hükümleri çerçevesinde yapılır. Karayolları Genel Müdürlüğü ile Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü payı altyapı hizmetlerinde; Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü payı ise, gençlere ve çocuklara hitabeden spor tesislerinin kurulmasında kullanılır.

Bakanlar Kurulu, akaryakıt tüketim vergisi hâsılatının dağılımını, yukarıda belirtilen yerler arasında, değişik nispetlere göre yeniden belirlemeye yetkilidir.

ALTINCI BÖLÜM

79 sayılı Millî Korunma Suçlarının Affına, Millî Korunma Teşkilat, Sermaye ve Fon Hesaplarının Tasfiyesine ve Bazı Hükümler İhdasına Dair Kanunda Yapılan Değişiklik

MADDE 15. — 10.9.1960 tarihli ve 79 sayılı Millî Korunma Suçlarının Affına, Millî Korunma Teşkilat, Sermaye ve Fon Hesaplarının Tasfiyesine ve Bazı Hükümler İhdasına Dair Kanununun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 5. — a) İthalatçılar, rafineri ve dağıtım şirketleri ile akaryakıt bayileri, hampetrol ve petrol ürünlerinin fiyatlarını tespit etmekte serbesttirler.

b) Bakanlar Kurulu, uluslararası piyasalardaki gelişmeleri de dikkate alarak gerektiğinde, hampetrolün ve petrol ürünlerinin alım, satım ve dağıtımını ile ilgili esasları belirlemeye yetkilidir.

c) Akaryakıt fiyatlarında istikrarın sağlanması amacıyla Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı emrinde T.C. Ziraat Bankasında "Akaryakıt Fiyat İstikrar Fonu" teşkil edilmiştir.

Bu Fona yatırılacak paralarla buradan yapılacak ödemelerin şekli ve esasları Bakanlar Kurulu Kararı ile tesbit edilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Kaldırılan Kanun Hükümleri

MADDE 16. — a) 2.3.1984 tarih ve 2985 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi;

b) 7.11.1985 tarih ve 3238 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin ikinci fıkrasının (g) bendi ile 13 üncü maddesinin 3 numaralı fıkrası;

c) 29.5.1986 tarih ve 3294 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi;

d) 7.11.1984 tarih ve 3074 sayılı Kanunun, 3418 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesi ile eklenen Geçici 1 inci maddesi;

Yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, 1615 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre henüz fiili ithali yapılmamış eşyaların ulaştırma altyapıları resmi yeni hükümlere göre alınır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Kamu menfaatine yararlı dernekler ile Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların iktisadî işletmelerinin, bu Kanunun yayımı tarihine kadar adlarına tarh ve tebliğ edilmiş olduğu halde (uzlaşmaya varılmış olanlar hariç) henüz ödenmemiş vergi asıllarını % 10 fazlasıyla ve ihtilaf yaratmamak, yaratılmış ihtilaftan vazgeçmek kaydıyla bu Kanunun yürürlük tarihini izleyen aybaşından itibaren aylık eşit taksitlerle ve iki yıl içinde ödemeleri halinde, ödenen bu vergilere isabet eden gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezaları ile 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesi uyarınca amme alacağının vergi aslına dönüşen kısmının tahsilinden vazgeçilir.

Birinci fıkrada belirtilen işletmelerin, bu Kanunun yayımı tarihinden önceki dönemlerle ilgili olarak adlarına daha sonra tarh edilecek olan vergi asıllarını % 10 fazlasıyla ihtilaf yaratmamak kaydıyla tebliğ tarihini izleyen aybaşından itibaren aylık eşit taksitlerle ve iki yıl içinde ödemeleri halinde, ödenen bu vergilere isabet eden gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının tahsilinden vazgeçilir.

Yukarıdaki hükümlerden faydalanarak taksitlerini ödemekte olan mükelleflerin herhangi bir taksidi zamanında ödememeleri halinde, ödenmeyen miktarlar bu maddeye göre belirlenen vade tarihi esas alınarak 6183 sayılı Kanuna göre gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir.

Bu maddenin uygulanmasına ait usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir.

Yürürlük

MADDE 17. — Bu Kanunun;

a) 3,5 ve 8 inci maddeleri, 1.1.1989 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

b) 11,12,13 ve 14 üncü maddeleri, yayımını takip eden aybaşında,

c) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

Yürürlüğe girer.

3571

14.6.1989

Yürütme

MADDE 18. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
27	86	101
28	96	155
29	99	21:22,23
	101	96:137,142,189:194

I - Gerekçeli 252 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 101 inci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/563